

CONSILIUL LEGISLATIV

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. <u>2 / 11576</u>
20 <u>25</u> Luna <u>11</u> Ziua <u>18</u>

CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETARIATUL GENERAL

Doa Legiolo

Doamnei Secretar General Adjunct Ioana BRAN-VOINEA,

Urmare adreselor Dumneavoastra nr. Plx.424 din 27.10.2025, nr. Plx.426 din 29.10.2025 și nr. Plx.427 din 29.10.2025, vă transmit, alăturat, avizele Consiliului Legislativ referitoare la:

-propunerea legislativă privind decarbonizarea sectorului de încălzire și răcire, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

-propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare;

-propunerea legislativă pentru modificarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

În vederea facilitării analizei juridice a proiectelor, vă recomandăm consultarea site-ului oficial al instituției noastre, www.clr.ro, secțiunea „Evidența legislației”, pentru accesarea fișelor actelor normative incidente, cu toate intervențiile legislative suferite.

De asemenea, în secțiunea „Versiuni consolidate” aveți posibilitatea de a consulta versiunile consolidate ale legilor, ordonanțelor, ordonanțelor de urgență, precum și ale hotărârilor cu caracter normativ adoptate de Guvern.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. R2785/17.11.2025

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.426/29.10.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D937/30.10.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, din următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect **de reglementare** instituirea unui „(...) *mechanism permanent de audit extern independent al Serviciului Român de Informații, (...) în vederea exercitării controlului civil democratic asupra acestei instituții, conform art. 65 alin. (2) lit. h) din Constituția României republicată,*”, audit extern ce are ca obiect evaluarea a două domenii ale activității: securitatea cibernetică și activitatea financiară.

Totodată, prin același proiect de act normativ se preconizează și **completarea Legii nr. 14/1992** privind organizarea și funcționarea

Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare, **cu două noi articole, art. 8¹ și 8².**

2. Potrivit Expunerii de motive „(...) adoptarea acestei legi organice va crea un mecanism permanent și robust de audit extern al SRI, care să asigure două lucruri fundamentale: (1) că SRI își menține și își îmbunătățește constant capacitatea de apărare cibernetică, la standarde aliate, protejând astfel România de amenințările moderne; și (2) că SRI gestionează responsabil și legal resursele financiare publice care îi sunt încredințate, sporind eficiența cheltuirii banului public și responsabilitatea față de contribuabili. Pe termen lung, legea va contribui la consolidarea încrederii societății în instituțiile de securitate națională și la garantarea faptului că acestea operează în mod transparent, legal și profesionist, sub controlul democratic al Parlamentului. (...)”.

3. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 118 alin. (3) raportat la art. 73 alin. (3) lit. t) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

4. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

5. Semnalăm că demersul de față reprezintă forma parțial refăcută a unui alt proiect, cu un obiect de reglementare asemănător (adresa nr. Plx.279/22.09.2025), care a fost avizat negativ de către Consiliul Legislativ cu avizul nr. 754 din 10.10.2025.

6. Ca observație cu caracter general, analizând conținutul propunerii legislative, în ceea ce privește fondul reglementărilor preconizate, semnalăm că prin modalitatea de exprimare a intenției normative se instituie reguli insuficient conturate, contrare dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt de natură să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, fiind susceptibile să încalce prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, componenta de calitate a legii.

Prin Decizia nr. 104/2018, Curtea Constituțională a României s-a pronunțat cu privire la acest principiu, astfel:

*„În cadrul controlului de constituționalitate, **principiul legalității** a fost analizat inclusiv prin încorporarea normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Temeiul constituțional al valorificării normelor de tehnică legislativă în controlul de constituționalitate a fost identificat așadar în dispozițiile art. 1 alin. (3) «România este stat de drept [...]», precum și ale art. 1 alin. (5), În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.*

De asemenea, constatăm că ponderea cea mai mare o reprezintă **dispozițiile de sine stătătoare referitoare la instituirea mecanismului de audit extern independent al Serviciului Român de Informații**, iar intervenția legislativă de completare a Legii nr. 14/1992, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum se regăsește la art. 16 alin. (3) din proiect, decurge din necesitatea armonizării cadrului legislativ cu dispozițiile propuse.

Ca atare, nu sunt respectate nici dispozițiile **art. 41 din Legea nr. 24/2000**, respectiv *„Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic”*, în sensul că intervenția de completare a Legii nr. 14/1992 ar fi trebuit să fie subsecventă instituirii mecanismului respectiv.

Constatăm și faptul că, din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, proiectul de act normativ nu este redactat într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie, astfel cum prevede **art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cu titlu de exemplu, menționăm utilizarea sintagmelor *„În special”*, *„în măsura necesară”*, *„informează imediat în scris”*, *„exploatate de actori ostili”*, *„În plus”*, *„conform prevederilor aceluia articol”*, *„măsurile propuse sunt adecvate și suficiente”* etc.

Totodată, precizăm că propunerea legislativă nu îndeplinește nici cerințele prevăzute de **art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit

căroră soluțiile legislative propuse trebuie să instituie **reguli necesare, suficiente și posibile**, care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, corelate cu ansamblul reglementării.

Astfel, potrivit titlului, dar și din conținutul *Expunerii de motive*, prin proiect se preconizează completarea **Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații**, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se realizeze instituirea unui mecanism permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare a Serviciului Român de Informații, fără a se avea în vedere faptul că, în prezent, această posibilitate este deja reglementată de cadrul legislativ în vigoare.

Menționăm că, atât prin **Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi**, republicată, în care la art. 1 alin. (1) se prevede că această instituție exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, iar la alin. (2) faptul că funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin **proceduri de audit public extern** prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate, cât și prin **Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care la art. 6 alin. (2) și art. 7 prevede că organismul care coordonează și organizează activitatea pentru realizarea securității naționale, respectiv Consiliul Suprem de Apărare a Țării, iar printre atribuțiile acestuia o regăsim și pe aceea de a **aproba cheltuielile operative destinate realizării securității naționale.**

Precizăm că, sunt incidente în domeniu și prevederile **Legii nr. 58/2023 privind securitatea și apărarea cibernetică a României**, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, care stabilesc **cadrul juridic și instituțional privind organizarea și desfășurarea activităților din domeniile securitate și apărare cibernetică, mecanismele de cooperare și responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în domeniile menționate.**

În acest sens, învederăm și dispozițiile **art. 1 din Legea nr. 14/1992** privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, care instituie faptul că acesta „(...) este serviciul organizat de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la siguranța națională a României, parte componentă a sistemului național de apărare, activitatea sa fiind organizată și coordonată de Consiliul suprem de Apărare a Țării.

Activitatea Serviciului Român de Informații este controlată de parlament. Anual sau când Parlamentul hotărăște, directorul Serviciului Român de Informații prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuțiilor ce revin Serviciului Român de Informații, potrivit legii.

În vederea exercitării controlului concret și permanent, se constituie o comisie comună a celor două Camere.

Organizarea, funcționarea și modalitățile de exercitare a controlului se stabilesc prin hotărâre adoptată de Parlament.”.

Ca atare, activitățile acestei Comisii comune permanente se pot materializa și în controale tematice ori inopinate la sediile Serviciului Român de Informații, pe toate domeniile de interes sau în cazuri punctuale, inclusiv prin atragerea unor autorități publice autonome cu atribuții specifice domeniului vizat și/sau a unor specialiști independenți, recunoscuți pe plan național, cu obligația de a fi respectate prevederile cu privire la Standardele de protecție a informațiilor clasificate.

De asemenea, semnalăm că se impune și respectarea prevederilor **art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000**, potrivit căreia „Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care (...) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune”.

Din analiza textului proiectului de act normativ, prin raportare la conținutul **Expunerii de motive**, menționăm că inițiatorul, prin stilul descriptiv folosit, nu prezintă argumentele care fundamentează soluția propusă, respectiv aceea de instituire a **unui mecanism permanent de audit extern independent al Serviciului Român de Informații** în scopul evaluării a două domenii din portofoliul acestei instituții, securitate cibernetică și respectiv activitate financiară - **„mecanism” care se regăsește deja reglementat în legislația**

actuală -și din care să rezulte că o astfel de soluție este de natură să contribuie la atingerea scopului propunerii legislative, și anume **„exercitarea controlului civil democratic asupra serviciului Român de Informații”**.

În ceea ce privește motivarea soluțiilor legislative din cuprinsul proiectelor de acte normative, Curtea Constituțională a constatat - de exemplu, prin **Decizia nr. 139/2019** - că *„sunt întemeiate și criticile formulate în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și, între valorile sale, principiul dreptății. Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale (...). Astfel fiind, Curtea reține că lipsa motivării soluțiilor legislative este de natură să aducă atingere și dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății, în sensul argumentelor anterior prezentate”*.

Totodată, menționăm faptul că trebuie respectat și principiul **unicității reglementării în materie, prevăzut de art. 14** din același act normativ. În acest sens, **semnalăm** că, *de lege lata*, în fondul activ al legislației sunt reglementări cu care normele propuse în prezentul proiect **trebuie corelate**, după cum urmează:

a) Constituția României, republicată, care asigură cadrul legal fundamental;

b) **Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată**, care la art. 1 alin. (1) stabilește că această instituție exercită **controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public**, iar la alin. (2) faptul că funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin **proceduri de audit public extern** prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate (ISSAI). Prin urmare, **Curtea de Conturi își desfășoară activitatea autonom și efectuează auditul public financiar și asupra conturilor anuale de execuție a bugetului Serviciului Român de Informații**.

Prin urmare, Curtea de Conturi realizează anual audit financiar asupra situațiilor financiare consolidate aferente exercițiului financiar

încheiat și certifică veridicitatea și acuratețea acestor date. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 140 alin. (3) din Constituția României, republicată, Curtea de Conturi, la cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, controlează modul de gestionare a resurselor publice și are acces neîngrădit la toate datele și informațiile necesare realizării unui audit public independent, inclusiv asupra activității financiare a Serviciului Român de Informații.

În ceea ce privește **controlul financiar**, cel **intern** este exercitat prin structuri responsabile cu monitorizarea și evaluarea modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare, iar cel **extern**, în concordanță cu cadrul legislativ actual, este exercitat de către Curtea de Conturi a României, Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI și Ministerul Finanțelor Publice.

Ministerul Finanțelor Publice realizează controlul financiar preventiv delegat asupra tuturor operațiunilor financiare efectuate de către Serviciul Român de Informații în cadrul bugetului alocat, în vederea monitorizării respectării condițiilor de legalitate și regularitate ale acestora, precum și încadrarea acestora în limitele și destinația creditelor bugetare și de angajament aprobate anual instituției.

Semnalăm că, norma propusă la **art. 5 alin. (3)** din proiectul de act normativ, prin folosirea sintagmelor *„Cheltuieli acoperite de secretul de stat”, „(...) fondurile operative pentru activități informative (...)”*, este lipsită de precizie, previzibilitate și claritate, aduce atingere art. 119 din Constituția României, republicată, și contravine prevederilor **art. 4 lit. f) pct. 24 - 26 din Legea nr. 15/2002** privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare stabilind în sarcina Curții de Conturi atribuții ce aparțin Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Prin urmare normele propuse încalcă prevederile **art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000** care dispun faptul că *„În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere.”*.

c) **Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată**, care prin art. 6 alin. (2) și art. 7 stabilește organismul care coordonează și organizează activitatea pentru realizarea securității naționale, respectiv Consiliul Suprem de Apărare a Țării, iar printre atribuțiile acestuia o regăsim și pe aceea de a aproba cheltuielile operative destinate realizării securității naționale;

d) **Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare**, care la art. 4 stabilește atribuțiile acestui organism, inclusiv cu privire la conducerea și coordonarea strategică a serviciilor de informații, în speță a SRI. Totodată, **Consiliul Suprem de Apărare a Țării aprobă conturile anuale de execuție bugetară a cheltuielilor operative efectuate de către SRI, destinate realizării siguranței naționale.**

e) **Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare**, care la art. 1 stabilește că activitatea acestei instituții este organizată și coordonată de CSAT, iar pentru controlul *„concret și permanent”* se constituie *„o comisie comună a celor două Camere”*;

f) **Legea nr. 58/2023 privind securitatea și apărarea cibernetică a României**, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, care stabilește cadrul juridic și instituțional privind organizarea și desfășurarea activităților din domeniile securitate și apărare cibernetică, *mecanismele de cooperare și responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în domeniile menționate* și definește ce presupune activitatea de audit de securitate cibernetică.

În acest sens semnalăm că, la art. 14 alin. (1) din acest act normativ se prevede faptul că *„**SRI este autoritate competentă la nivel național în domeniul cyber intelligence, precum și pentru cunoașterea, analizarea, prevenirea și contracararea incidentelor și atacurilor cibernetice care reprezintă amenințări, riscuri și vulnerabilități la adresa securității naționale a României.**”*

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 19, autoritățile prevăzute la art. 10 din același act normativ, inclusiv Serviciul Român de Informații, *„(...)constituie și operaționalizează structuri specializate*

în realizarea de audit de securitate cibernetică și structuri specializate de securitate cibernetică pentru gestionarea amenințărilor cibernetică la adresa rețelelor și sistemelor informatice din responsabilitate. (...)”.

Prin urmare, activitatea de audit în domeniul securității cibernetică este autoreglementată și are ca temei Standarde naționale și internaționale, în deplină concordanță cu obligațiile de securitate națională, dar și cu cele ale organismelor externe, respectiv Organizația Atlanticului de Nord (NATO) și Uniunea Europeană(UE).

Or, prin dispunerea și efectuarea unui **audit extern în domeniul securității cibernetică** asupra activității Serviciului Român de Informații, de către o „**autoritate auditoare externă**”, care în sensul definit în proiect presupune „(...) un organism tehnic afiliat sau agreat de NATO (...)”, aduce atingere art. 2 din Constituția României, republicată, privind suveranitatea națională a României.

De altfel, referitor la normele preconizate la art. 6 și 7 din proiect, precizăm că încalcă atât prevederile constituționale cât și normele de tehnică legislativă, deoarece **Parlamentul României nu poate reglementa prin lege atribuții sau sarcini pentru organisme internaționale cum este NATO.**

Ca atare, normele propuse în prezentul proiect, prin care se intenționează să se instituie **auditul extern în domeniul securității cibernetică** al Serviciului Român de Informații, sunt susceptibile de a aduce **atingere prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5)**, în componenta sa referitoare la principiul previzibilității și clarității normelor, astfel cum a fost dezvoltat într-o bogată jurisprudență a Curții Constituționale a României.

g) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2024 privind instituirea unui cadru pentru securitatea cibernetică a rețelelor și sistemelor informatice din spațiul cibernetic național civil, cu modificările și completările ulterioare, care stabilește cadrul legal pentru **Directoratul Național de Securitate Cibernetică**, definind rolul, atribuțiile și structura sa, precum și **mecanismele de colaborare cu alte instituții, inclusiv SRI;**

h) Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, precum și **HOTĂRÂREA nr. 585 din 13 iunie 2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a**

informațiilor clasificate în România, scopul acestor acte normative fiind acela de protecție a informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații. Protejarea acestor informații se face prin instituirea sistemului național de protecție a informațiilor; or, normele preconizate în proiect, prin care se dispune efectuarea unui **audit extern în domeniul securității cibernetice** asupra activității Serviciului Român de Informații, de către o „*autoritate auditoare externă*”, care în sensul definit în proiect presupune „*(...) un organism tehnic afiliat sau agreeat de NATO (...)*”, contravin normelor prevăzute în actele normative antereferite.

i) Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, care reglementează organizarea și exercitarea auditului public intern în entitățile publice.

În concluzie, potrivit prevederilor legislației actuale, activitatea SRI este supusă unui **control de legalitate, de proporționalitate și necesitate**, prin care se verifică permanent, în ce măsură activitățile întreprinse sunt în acord cu legea, direct proporționale cu nivelul de risc și absolut necesare pentru prevenirea și contracararea amenințării.

Controlul legalității implică un mecanism complex. Astfel, controlul intern este realizat prin Direcția Juridică, iar extern prin Parlament și organele judiciare.

În cazul în care, pentru protejarea securității naționale, este necesară aplicarea unor măsuri de restrângere temporară a exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale ale cetățenilor, Direcția Juridică susține argumentat în fața organelor judiciare propunerile SRI de autorizare a unor astfel de măsuri.

Pentru aceste situații, **mecanismul extern al controlului de legalitate este asigurat de către Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, așa cum este prevăzut și la art. 15 din Legea nr. 51/1991**. Aceste două instituții sunt autorizate:

- să evalueze, sub aspectul legalității și în corelare cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, propunerile SRI de autorizare a restrângerii temporare a drepturilor și libertăților constituționale;

- să exercite controlul asupra acțiunilor desfășurate de către SRI pentru punerea în aplicare a măsurilor autorizate;

- să fie informate despre rezultatul activităților autorizate prin restrângere și despre măsurile luate.

Referitor la exercitarea **controlului civil al serviciilor de informații**, la fel ca în majoritatea statelor europene, legalitatea activității Serviciului Român de Informații este asigurată prin control parlamentar, conform prevederilor Constituției, republicată, respectiv Parlamentul numește, la propunerea Președintelui României, directorul SRI și, de asemenea, **anual sau când Parlamentul hotărăște**, directorul SRI prezintă Parlamentului rapoarte cu privire la activitatea Serviciului.

Mai mult, pentru asigurarea controlului parlamentar, Parlamentul a adoptat **Hotărârea nr. 30/1993**, republicată, prin care se reglementează organizarea și funcționarea **Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI**.

Prin urmare, reglementarea propusă încalcă și dispozițiile **art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000**, care impun ca prevederile modificate sau care completează actul normativ **să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării**, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor.

Or, pentru a se asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acesteia să fie una de calitate. Cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe rânduri - de exemplu, **Decizia nr. 22/2016** statuând că *„una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative”* și că *„respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție”*.

Astfel, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale - de exemplu, **Decizia nr. 845/2020** - *„legea trebuie să întrunească cerințele de calitate care rezultă din art. 1 alin. (5) din Constituție - claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, iar legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe”*.

De asemenea, prin **Decizia nr. 26/2012**, în ceea ce privește aspectele referitoare la **criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care un text de lege** trebuie să le îndeplinească, Curtea constată că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile mai sus arătate. Referitor la aceste cerințe, **Curtea Europeană a Drepturilor Omului** s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000 pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, Hotărârea din 23 septembrie 1998 pronunțată în Cauza Petra împotriva României), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă. (Hotărârea din 26 aprilie 1979 pronunțată în Cauza Sunday Times împotriva Regatului Unit).

În continuare, Curtea constată că, **potrivit art. 8 alin. (4) teza întâi din Legea nr. 24/2000**, *"textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce"*, iar **potrivit art. 36 alin. (1) din aceeași lege**, *"actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie"*.

Deși **normele de tehnică legislativă** nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de **criterii obligatorii** pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale **art. 142 alin. (1)**, potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale **art. 1 alin. (5)** din Constituție, potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”. Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată **prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.**

Analizând propunerea legislativă, considerăm că prevederile acesteia nu respectă de calitate a legii reținute în jurisprudența Curții Constituționale.

*

* *

Având în vedere cele expuse de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PREȘEDINTE
ROMÂNIA
Florin VORDA
GISELE

București
Nr. 896/17.11.2025